

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 4787/2023
09.05.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић, Надежде Видић, Гордане Комненић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Михајло Тодоровић, адвокат из ..., против тужене Општине Бачки Петровац, коју заступа Општинско правобранилаштво Општине Бачки Петровац, ради стицања без основа, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Новом Саду Гж 2567/2020 од 13.09.2022. године, у седници одржаној 09.05.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Новом Саду Гж 2567/2020 од 13.09.2022. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Вишег суда у Новом Саду Гж 2567/2020 од 13.09.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П 4585/2019 од 25.07.2019. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име неоснованог обogaћења исплати укупно 64.664,50 динара, у појединачно опредељеним износима са затезном каматом од доспелости до исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 28.472,00 динара са затезном каматом од извршности до исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев преко досуђених 64.664,50 динара на име неоснованог обogaћења до тражених 65.769,68 динара и то за износ од 556,89 динара са законском затезном каматом од 31.03.2008. године и за износ од 548,29 динара са законском затезном каматом од 31.03.2008. године до исплате. Ставом петим изреке, одбијен је тужбени захтев у делу тражене затезне камате на износ накнаде трошкова поступка од 25.07.2019. године до извршности.

Пресудом Вишег суда у Новом Саду Гж 2567/2020 од 13.09.2022. године, преиначена је првостепена пресуда у побијаном усвајајућем делу тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужени да тужиоцу на име

стицања без основа исплати 64.664,50 динара, у појединачно опредељеним износима са законском затезном каматом од доспелости до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове жалбеног поступка од 12.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној, у смислу члана 404. Закона о парничном поступку.

Тужилац је поднетом тужбом тражио да се тужена обавезе на враћање новчаног износа, плаћеног на основу решења о утврђивању самодоприноса које је тужена доносила за период од априла 2008. закључно са мартom 2013. године. године, на основу Одлуке Скупштине Општине Бачки Петровац о увођењу самодоприноса за подручје Месне зајенице Бачки Петровац („Службени лист Бачки Петровац, бр. 5/2008), за коју је одлуком Уставног суда ИУо 95/2011 од 21.03.2013. године утврђено да није у сагласности са Уставом и Законом.

Побијана другостепена пресуда донета је у складу са правним схватањем које је Врховни касациони суд утврдио на седници Грађанског одељења од 17.02.2021. године по питању начина отклањања штетних последица појединачног акта насталих применом касираног, неуставног или незаконитог општег акта. Означено правно схватање тиче се ретроактивног дејства касаторне одлуке Уставног суда, као изузетка од правила да таква одлука има правно дејство само за убудуће, које јој је признато само под условима и у поступку прописаним законом. То је у Републици Србији уређено одредбама чланова 61. и 62. Закона о Уставном суду, по којима је подношење захтева за измену појединачног акта обавезујући почетни корак ка остварењу права на накнаду штете, а за случај да се изменом тог појединачног акта не могу отклонити штетне последице, поступак се наставља подношењем захтева Уставном суду да својом одлуком одреди други начин отклањања штетних последица - утврђивањем права на накнаду штете, повраћајем у пређашње стање или на други начин.

Следствено томе, лице коме је повређено право коначним или правноснажним појединачним актом донетим применом закона или другог општег акта за који је одлуком Уставног суда утврђено да није у сагласности са Уставом, општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима или законом, не може се обратити суду тужбом за накнаду штете пре него покуша да отклони штетне последице неуставности и незаконитости касираног општег акта, изменом појединачног акта од стране његовог доносиоца, а уколико то није могуће - подношењем захтева Уставном суду да својом одлуком одреди други начин отклањања штетних последица.

Тужилац, након доношења и објављивања одлуке Уставног суда ИУо 95/2011 од 21.03.2013. године, није од органа тужене тражио измену појединачних аката - решења о утврђивању самодоприноса, донетих на основу одлуке јединице локалне самоуправе за коју је означеном одлуком Уставног суда утврђено да није у сагласности са Уставом и

законом, нити је Уставном суду подносио захтев за одређивање начина на који ће се отклонити штетне последице касираног општег акта.

Из наведеног разлога не постоји потреба да се размотре правна питања од општег интереса, у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе нити постоји потреба новог тумачења права, па је применом члана 404. ЗПП Врховни суд одлучио као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије у смислу члана 410. став 2. тачка 5., у вези члана 479. став 6. ЗПП, Врховни суд је оценио да ревизија није дозвољена.

Чланом 468. став 1. ЗПП прописано је да се споровима мале вредности сматрају спорови у којима се тужбени захтев односи на потраживање у новцу које не прелази динарску противвредност 3.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе. Чланом 479. став 6. ЗПП прописано је да против одлуке другостепеног суда којом је одлучено у спору мале вредности ревизија није дозвољена.

Тужба у овој правној ствари поднета је 24.05.2019. године. Вредност предмета спора је 65.769,68 динара.

Побијаном другостепеном пресудом одлучено у спору мале вредности, јер вредност предмета спора не прелази динарску противвредност 3.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, из чега следи да ревизија није дозвољена, на основу члана 479. став 6. ЗПП.

Врховни суд је приликом одлучивања имао у виду да је другостепеном одлуком преиначена првостепена одлука, у ком случају би по члану 403. став 2. тачка 2. ЗПП ревизија била увек дозвољена, али како специјално правило из члана 467. ЗПП искључује примену општих правила, ревизија није дозвољена.

На основу члана 413. ЗПП, Врховни суд ј одлучио као у ставу другом изреке.

Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић